

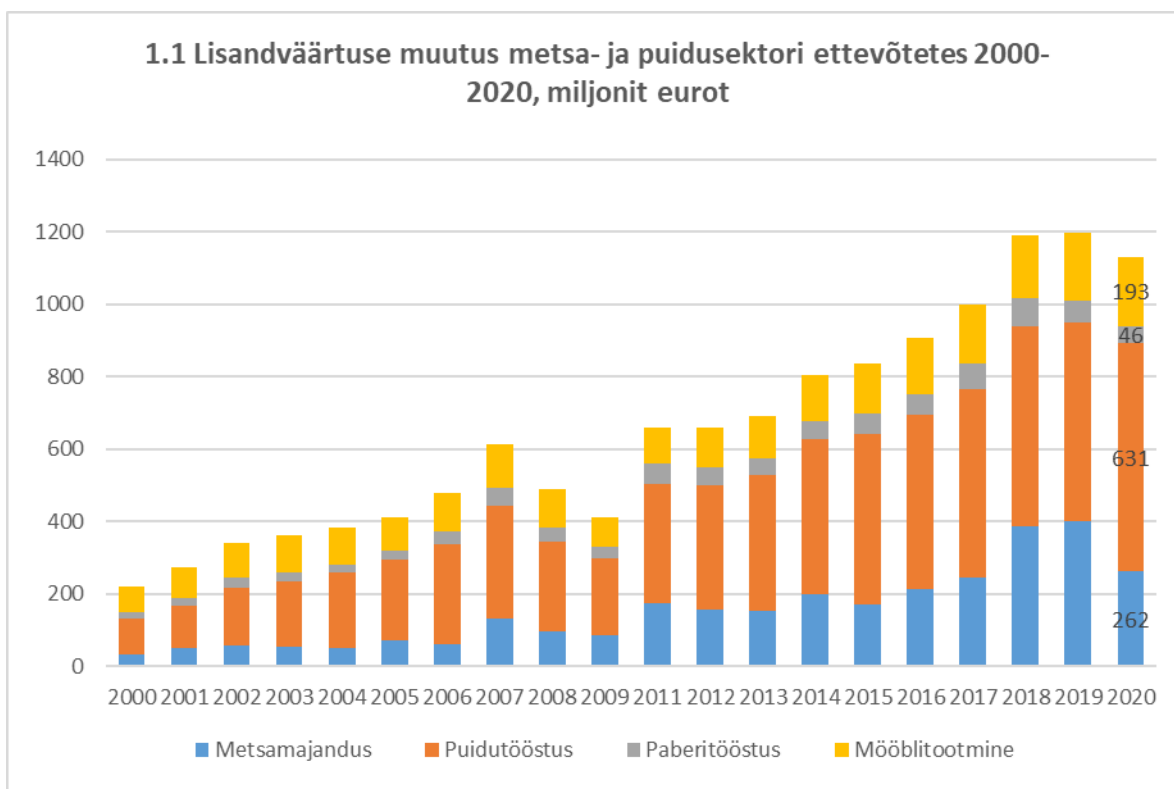
Metsa- ja puidutööstus 2021

Lühiülevaade

1. Metsa- ja puidusektori osakaal Eesti majanduses

2020. aasta statistika andmetel moodustab metsa- ja puidusektori (sh metsamajandus, puidu-, paberi- ja mööblitööstus) **lisandväärtus kogu lisandväärtusest 7,1%**. Puidu- paberi- ja mööblitööstuse **osakaal töötleva tööstuse lisandväärtuses on 25%**. Metsa- ja puidutööstuse lisandväärtus kokku **vähenes**

2020. aastal 5,4%, mis on suurem kui Eesti majanduses tervikuna (0%) ja suurem kui töötleva tööstuse keskmine (1%). Ettevõtete kogu müügitulu sektoris (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) oli 2020. a jooksevhindades 3,8 miljardit € ja 2021 aastal 4,9 miljardit €.

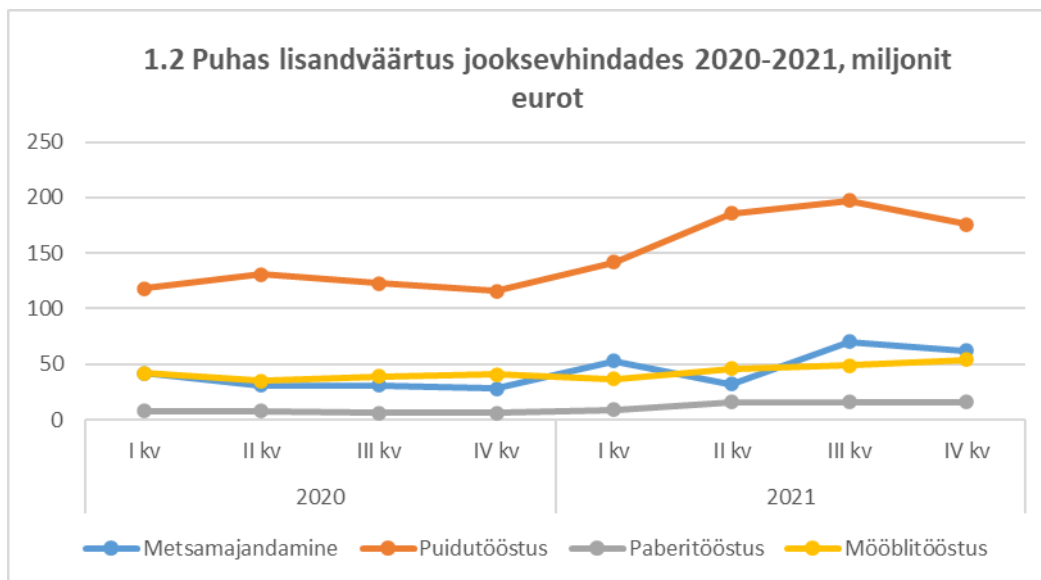

Allikas: Statistikaamet

2021. aasta esialgetel andmetel suurenes puhas lisandväärtus jooksevhindades metsa- ja puidutööstuse kokkuvõttes 44% **võrreldes 2020. aasta samade andmetega**. Oluline lisandväärtuse muutus oli nii metsamajandamises +64%, paberitööstuses

+104%, puidutööstuses +44% kui ka mööblitööstuse +18%.

2020. aasta lisandväärtuse täpsustatud andmed avaldab Statistikaamet 2023. aasta alguses.

Allikas: Statistikaamet

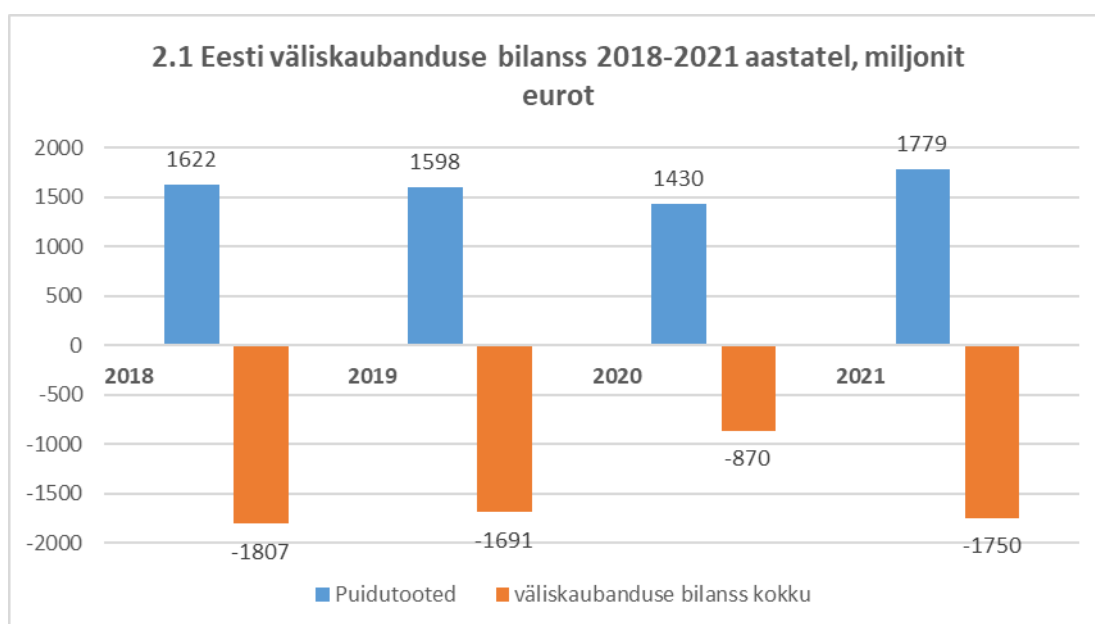
Puidutööstuse arendamine on jätkuvalt oluline nurgakivi jätkusuutliku majanduse loomisel ja pikaajaline sektori potentsiaal on endiselt oluline. Puittoodete tootmine annab võimaluse taastaval ressursil põhinevate materjalitehnoloogiate arenguks ja seeläbi toodete keskkonnamõju vähendamiseks. Vajalik on arendada paberipuidu kohapealset

väärindamist, mis täna ümarpalgina eksporditakse. Eestis paiknev kohalik ressurss vähendab puidutööstuse toormeriski võrreldes tööstusharudega, mis baseeruvad importtoormel. Seda aga vaid juhul kui meie metsakasutuse regulatsioonid on orienteeritud metsade kestlikule ja vastutustundlikule majandamisele.

2. Puittoodete väliskaubandus

Puidupõhised tooted on Eestile **üks olulisim** väliskaubanduse bilanssi tasakaalustav kaubagrupp. Puittoodete eksport ületab impordi peaaegu **3 korda** ning väliskaubanduse saldo on olnud läbi aegade tugevalt positiivne.

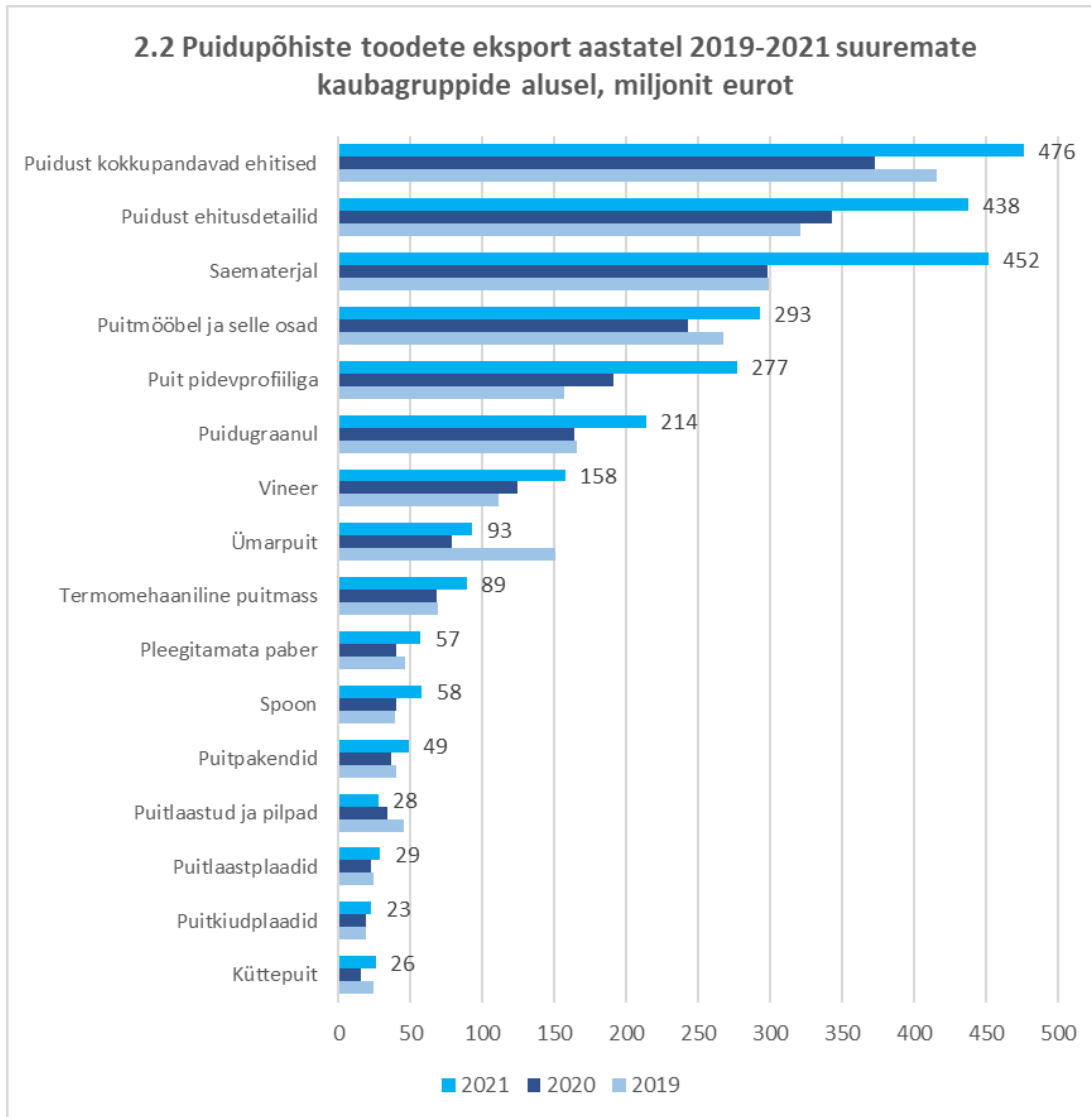
2021. aastal oli puittoodete väliskaubanduse saldo **+1,8 miljardit eurot** ekspordi kasuks ning võrreldes 2019. aastaga **suurenes** puittoodete eksport **24,4%**.

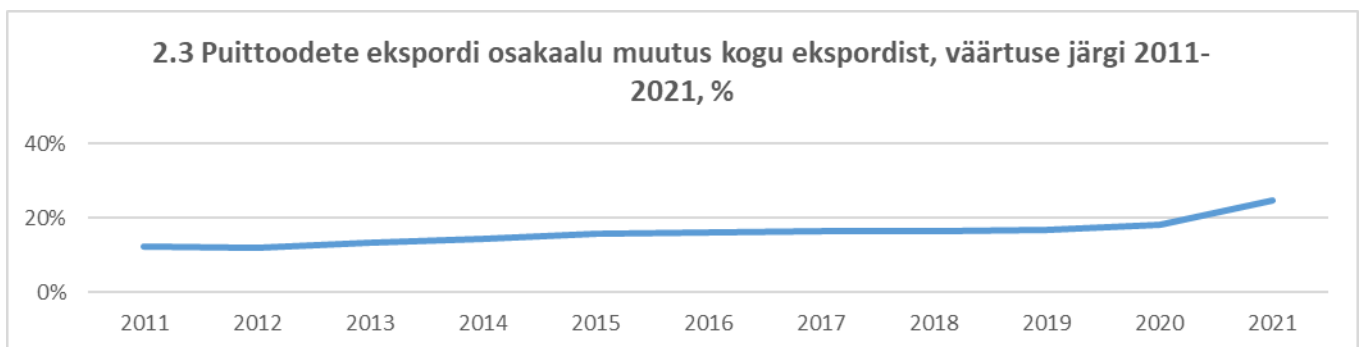
Allikas: Statistikaamet

Puittoodete ekspordimahus on ülekaalus suurema lisandväärtusega tooted nagu puidust kokku pandavad majad, saematerjal, puidust ehitusdetailid, puitmööbel ja selle osad. Viimaste aastate võrdluses saab välja tuua, et iga-aastane oluline ekspordimahu kasv on puidust ehitusdetailide tootegrupis. 2021. aasta suurim ekspordimahu kasv toimus aga

puit pidevprofiiliga (45%) ja küttepuit (55%) tootegrupis. Eksport on olnud peale 2008-2009. aasta majanduslangust kasvav ning 2021. aastal eksporditi kokku rohkem kui **2,97 miljardi euro** väärtuses puidupõhiseid tooteid. Kogu Eesti kaupade ekspordist moodustas see **25%**.

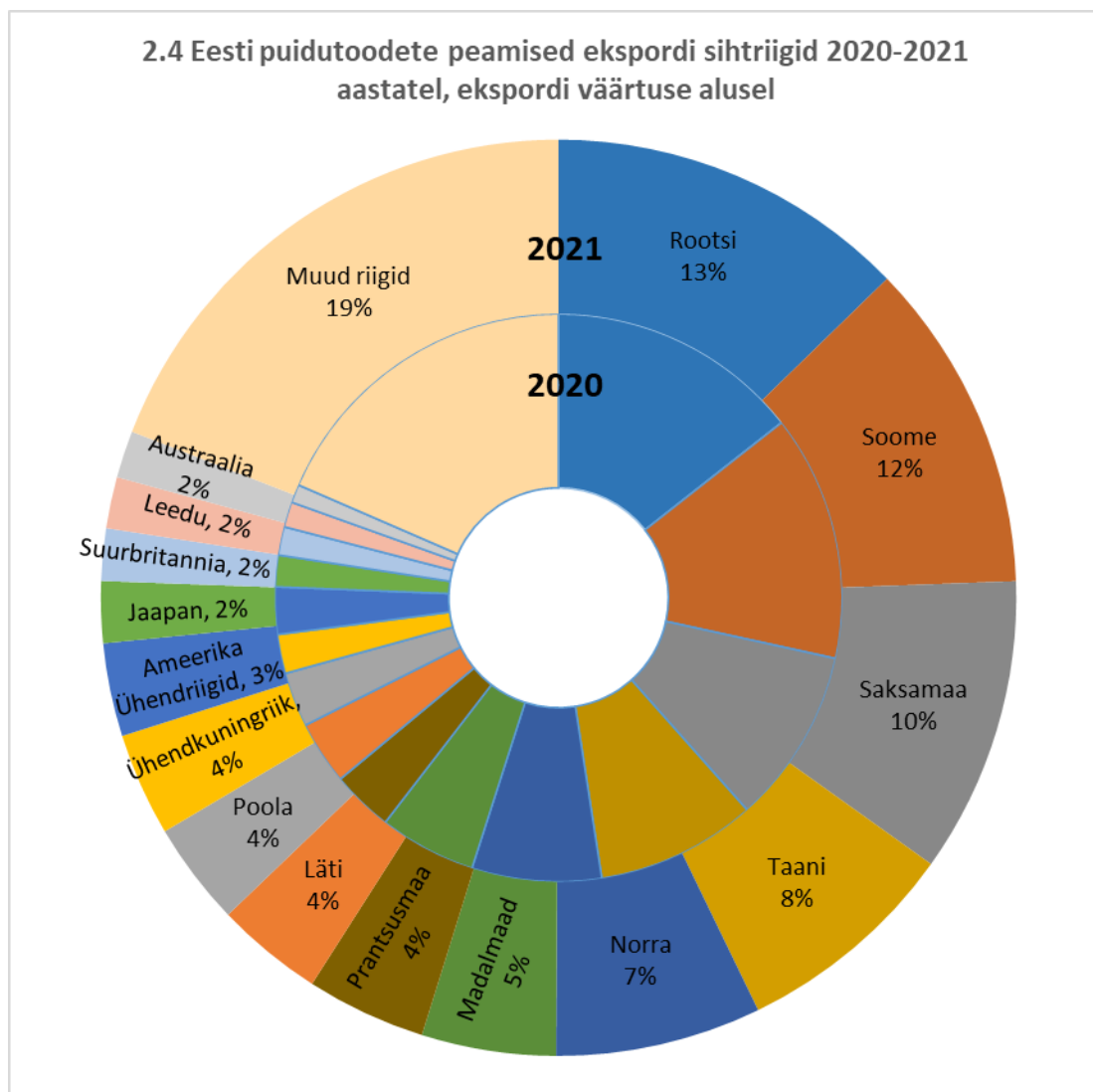
Allikas: Statistikaamet

Allikas: Statistikaamet

Skandinaavia riigid ja Soome on jätkuvalt Eesti puittoodete peamine **ekspordi** partner. 2021. aastal eksporditi Skandinaavia riikidesse kokku **28%** ekspordi koguväärtusest. Viieteistkümnesse peamisesse ekspordi

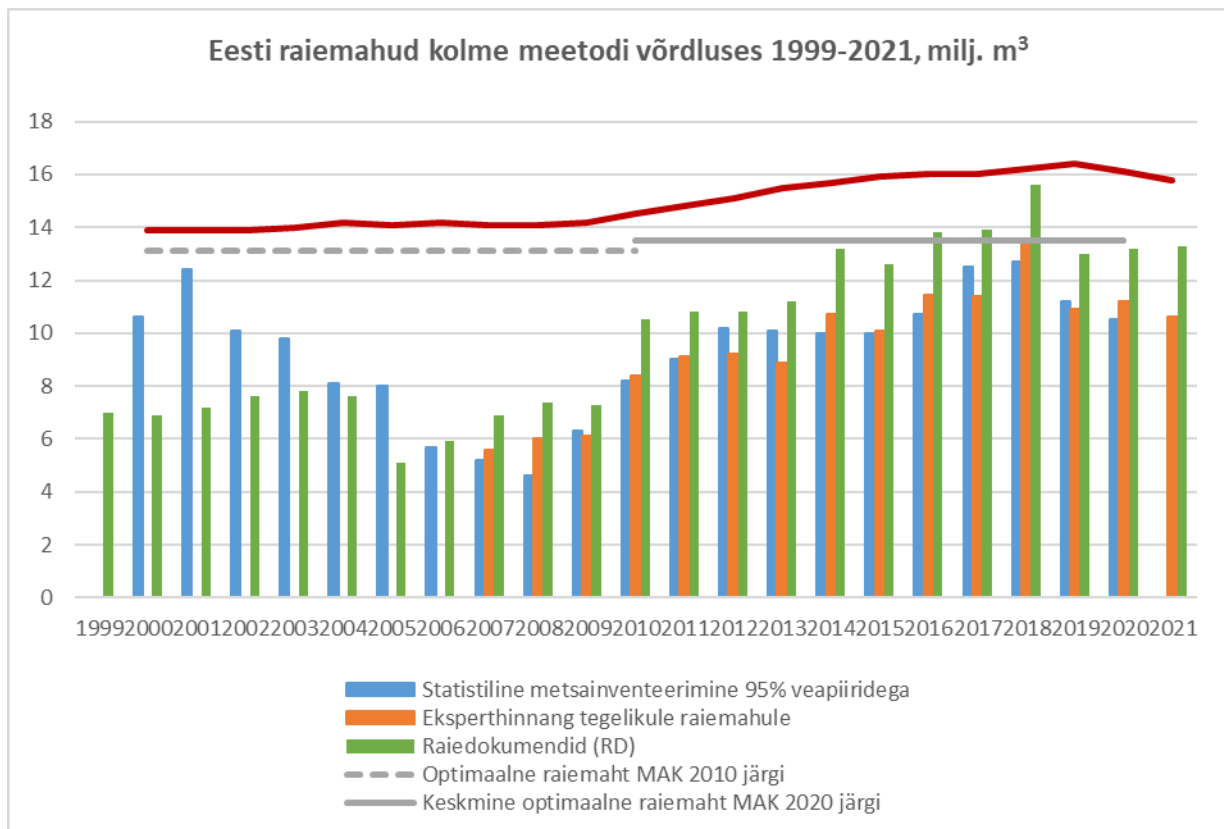
sihtriiki eksporditakse kokku **82%** kogu ekspordi väärtusest ning üle **2/3** kogu ekspordi väärtusest eksporditakse Euroopa Liidu riikidesse.

Allikas: Statistikaamet

3. Metsakasutuse maht

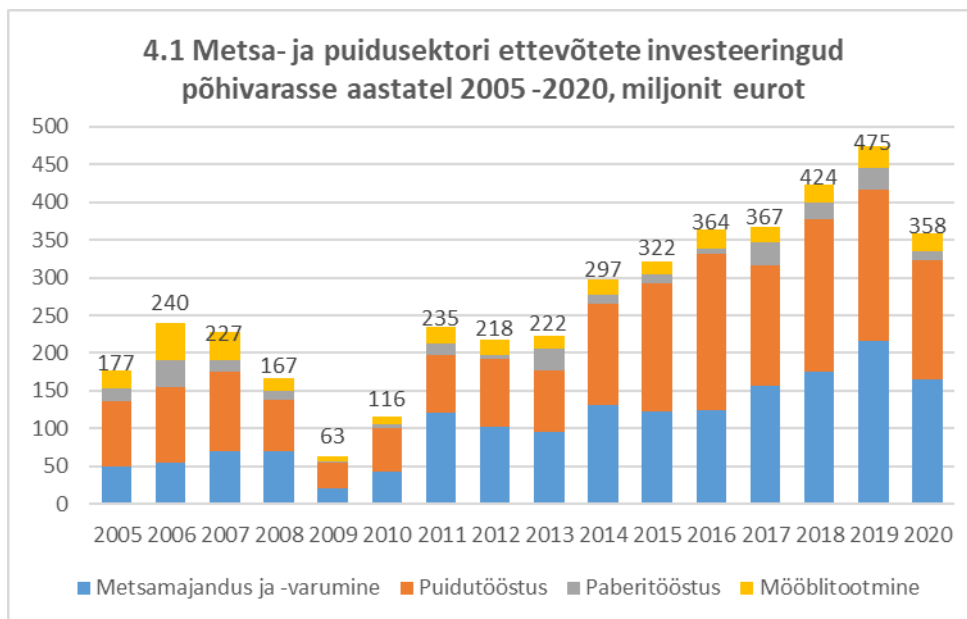
Keskkonnaagentuuri eksperthinnangul oli **2021.** aasta raiemaht **10,6 miljonit m³**, mis on sama, mis 5% väiksem kui 2020. aastal eksperthinnangu andmetel. **Raiemahu eksperthinnangu** arvutab Keskkonnaagentuur iga-aastaselt möödunud aasta kohta kasutades satelliitpiltide, RMK, metsateatiste ja Eesti SMI andmeid. SMI meetodika alusel arvutatakse raiemaht vähemalt 1,5 aastase hilinemisega. **Metsanduse Arengukava 2020** seadis jätkusuutlikuks raiemahuks, 12-15 miljonit m³ aastas, esmakordselt jõuti arengukava järgse raiemahuni 2018 aastal. Viimase kümnendi jooksul pole raiemaht kordagi jõudnud ka metsade aastase **juurdekasvu** mahuni, mis 2021. SMI järgi oli **15,8 miljonit m³**.

Allikas: Keskkonnaagentuur

4. Investeeringud sektoris

Statistikaameti andmetel **vähenesid 2020. aastal** investeeringud metsa- ja puidusektoris ligikaudu **25%**.

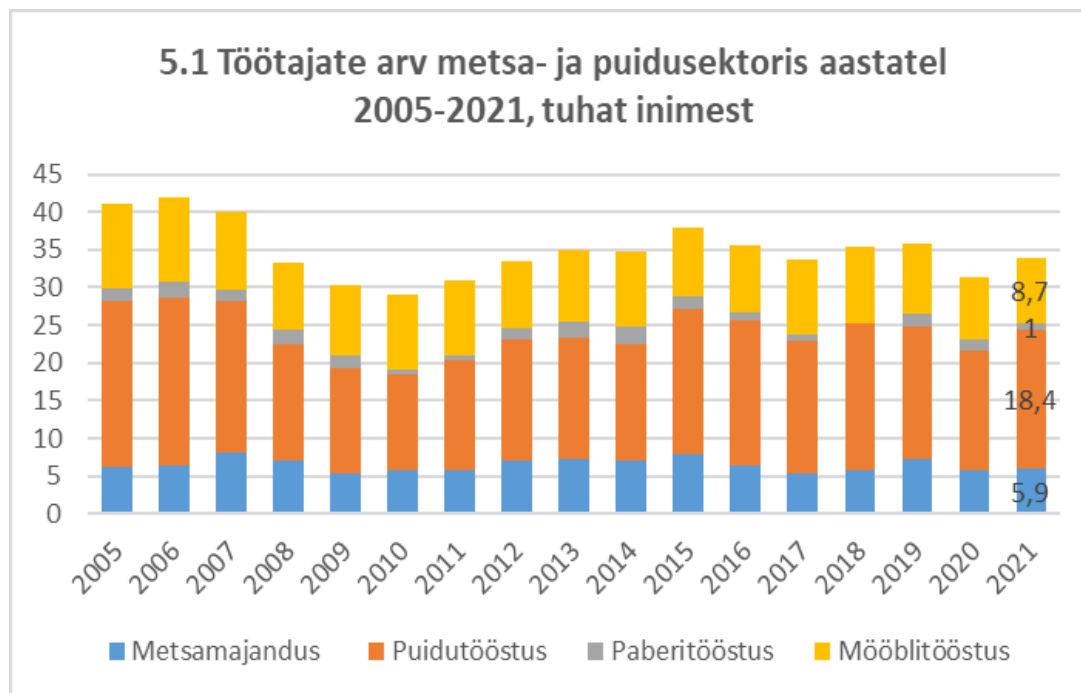

Allikas: Statistikaamet / EMPL

5. Töökohad ja haridus

2021. aastal oli metsa- ja puidusektoris **tööga hõivatuid** ligikaudu **34 000**, mida on 9% võrra rohkem, kui 2020. aastal. Hõivatute arv on enim suurenenud puidutööstuses. Tootmise efektiivsuse tõus, automatiseerimine ning üldised ühiskondlikud trendid mõjutavad

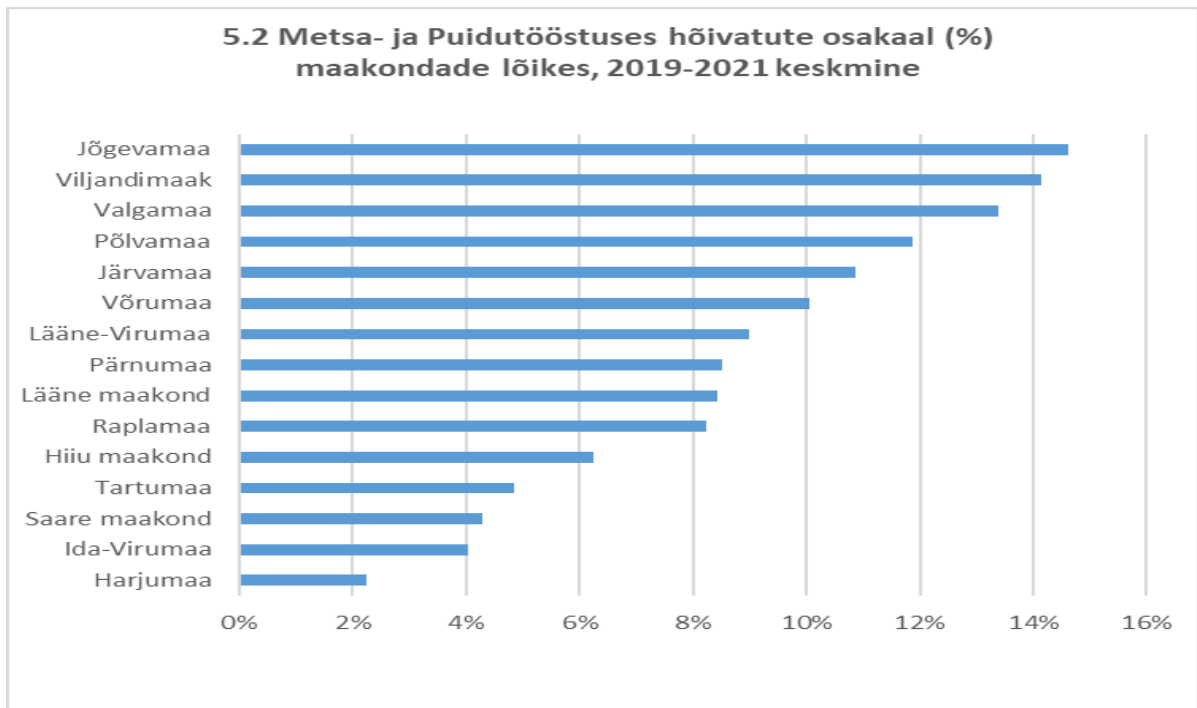
sarnaselt teistele sektoritele ka metsa- ja puidutööstuse hõivatute arvu. Puidutööstus on töötlevas tööstuses tervikuna üks suurimatest tööandjatest ning **kogu hõivatute arvust** moodustab metsa- ja puidutööstus **5%**.

Allikas: Statistikaamet

Metsa- ja Puidutööstus on oluline tööandja Eesti maapiirkondades. Suurim osakaal kõikidest hõivatutest on Jõgeva maakonnas, kus otseselt metsa- ja puidutööstuse ettevõtetes töötab 15% kõigist hõivatutest.

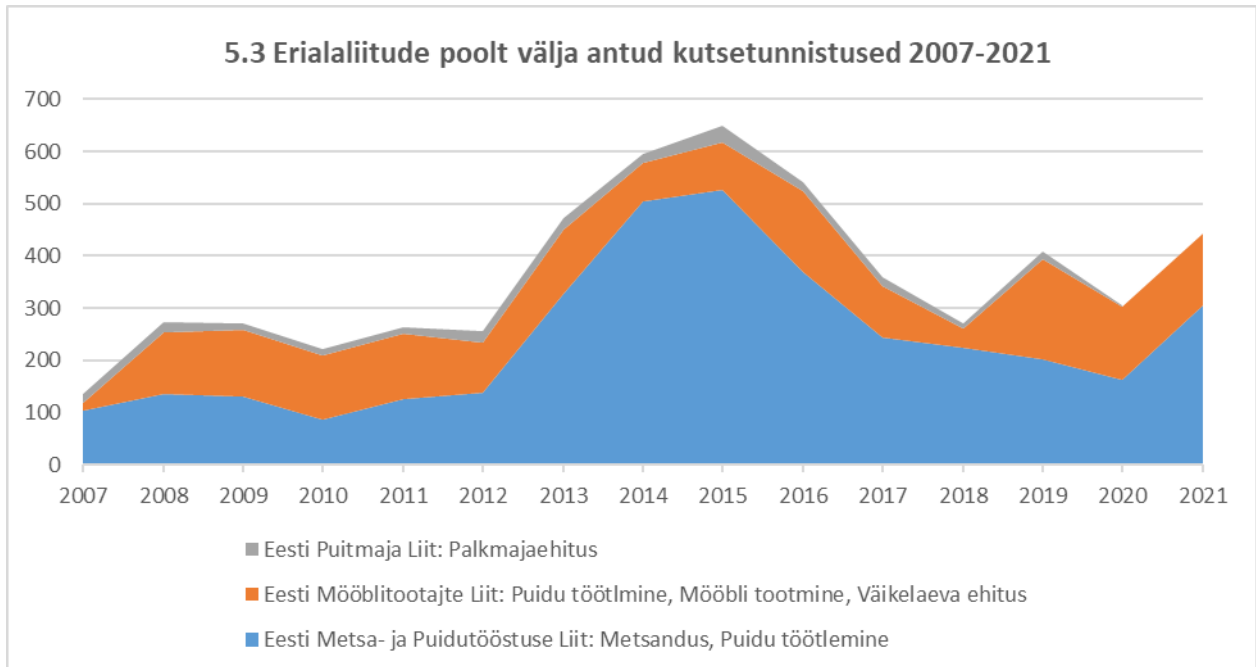
Lisaks otseselt sektoris hõivatutele annab metsa- ja puidutööstus kaudselt maapiirkondades tööd oluliselt rohkematele inimestele.

Allikas: Statistikaamet

Metsa- ja puidutööstuse sektoris nagu ka mitmetes muudes Eesti tegevusvaldkondades on kvalifitseeritud tööjõu vajadus suurem kui pakkumine. Eesti olulisemad metsa- ja puidutööstuse erialaliidud on ühtlasi ka kutse andjad. **Kutseüsteem** on osa Eesti

kvalifikatsioonisüsteemist, mis seab haridussüsteemi tööturuga ning aitab kaasa elukestvatele õppele ja töölase kompetentsuse arendamisele. Ülevaate koostamise hetkel on metsa- ja puidutööstuse valdkonnas **kehtivaid kutsetunnistusi kokku ligi 5073**

Allikas: Kutsekoda

Eestis pakub metsanduse alast kutseharidust peamiselt **Luu Metsanduskool**, metsanduse alast kõrgharidust ja puidutehnoloogia rakenduskõrgharidust **Eesti Maaülikool** ning

puidu kui materjali kõrgharidust **Tallinna Tehnikaülikool**. Lisaks saab puidutöötlemise valdkonna kutseharidusi omandada mitmes **Eesti kutseõppeasutuses**.

5.4 Kutse- ja kõrgkoolide lõpetajate statistika 2020. aastal

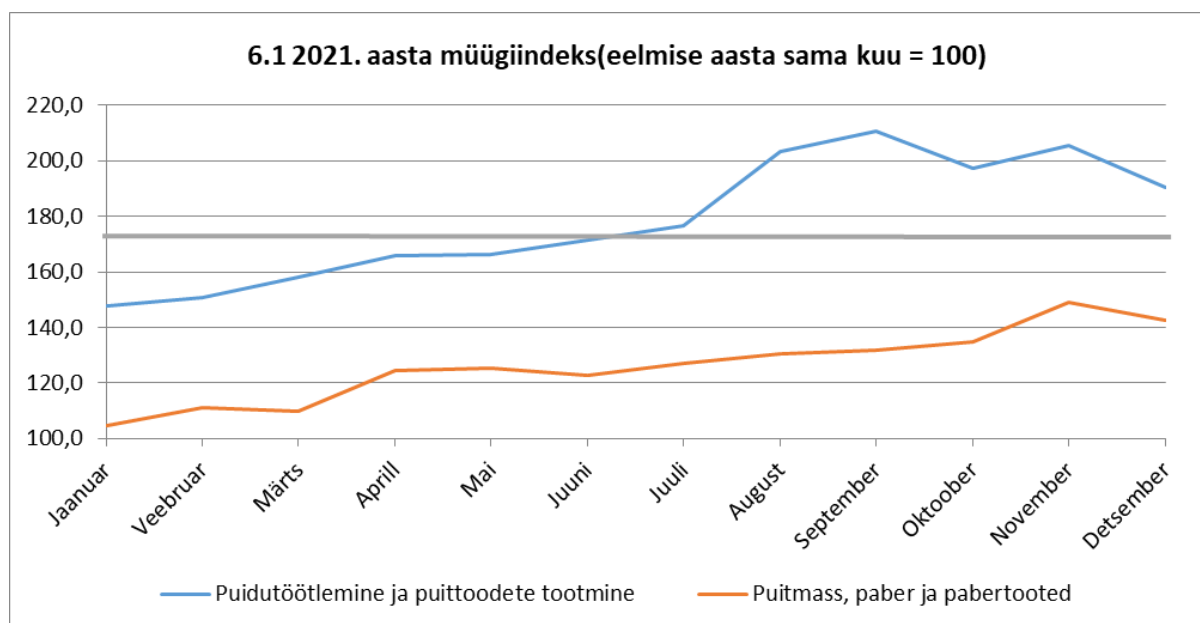
Kutseharidus			
Metsandus	97		
Puidu- ja mööblitootmine	178		
Ehitus (palkmaja ehitajad, ehituspusepad)	64		
Kõrgharidus			
Valdkond	Bakalaureus	Magister	Doktor
EMÜ, Metsandus	18	0	2
EMÜ, Metsamajandus	0	5	0
EMÜ, Metsatööstus	0	1	0
TTÜ, Materjalitehnoloogia	8	9	0
EMÜ, Puidutöötlemise tehnoloogia (rakkõrg)	8		

Allikas: Haridusministeerium, Tallinna Tehnikaülikooli puidutehnoloogia labor, Eesti Maaülikooli metsanduse ja inseneeria instituut

6. Ettevõtete müügitulu

2020. aastal **vähenes** sektori (puidu- ja paberitööstus, mööblitootmine ning metsamajandus) ettevõtete kogu müügitulu **5,0%**, moodustades statistikaameti andmetel ligi **4 miljardit €**. Eesti kõigi ettevõtete müügitulust (70 miljardit €), moodustas see **5,2%**.

Sektori tööstuse osa (puidu-, paberi- ja mööblitööstus) moodustas kogu töötleva tööstuse müügitulust omakorda **28%**. Alloleval graafikul on toodud puidu- ja paberitööstuse müügiindeks kõikumine kuude lõikes.

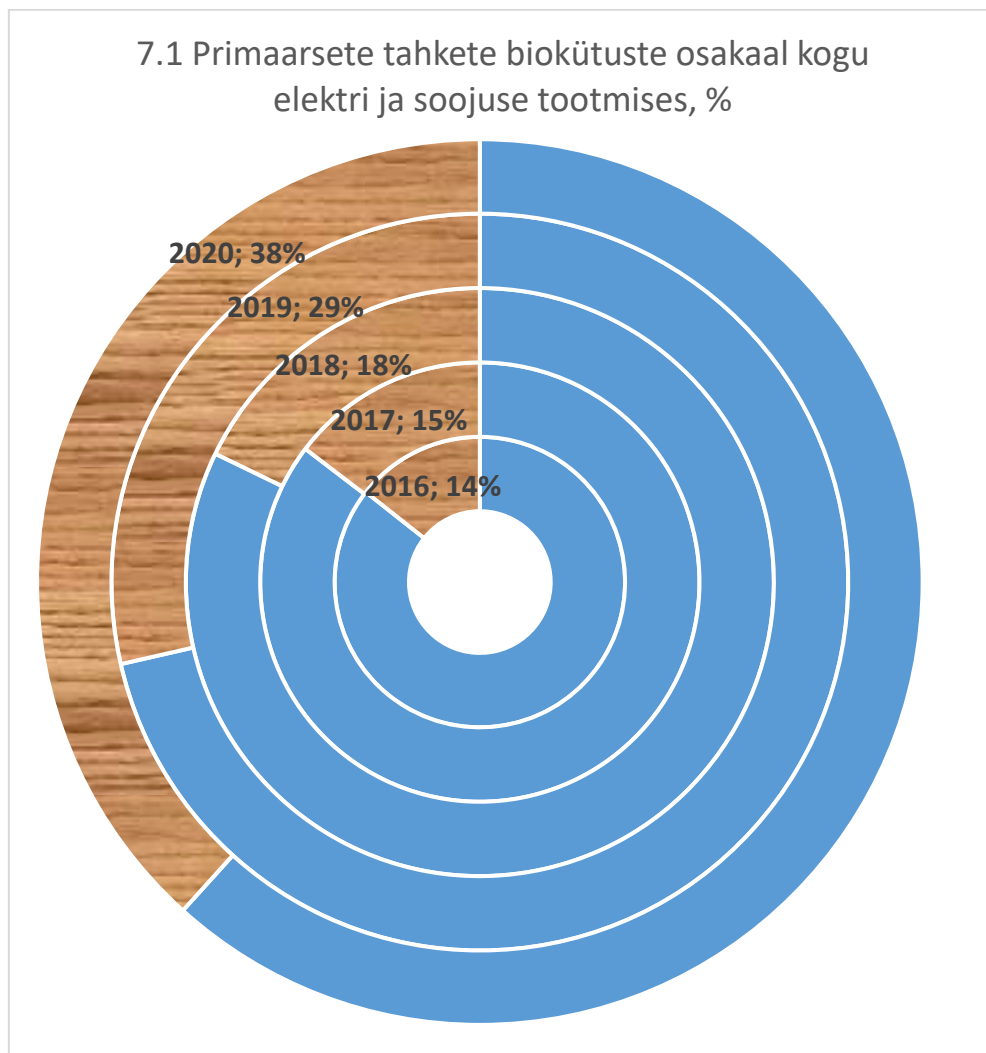

Allikas: Statistikaamet

7. Puidu kasutamine energia tootmises (andmeid uuendame esimesel võimalusel)

Statistikaameti andmetel on viimastel aastatel jõudsalt kasvanud primaarsete tahkete biokütuste osakaal elektri ja soojuste tootmises (Graafik 7.1). Ulatuses 2020. aastal 38 %-ni kogu elektri ja sooja tootmisest. Primaarsete tahkete biokütuste hulka kuuluvad küttepuit, puidujäätmed, puiduhake, puidugraanulid ja puitbrikett. Tahkete biokütuste osakaalu suurenemine elektri ja soojatootmises

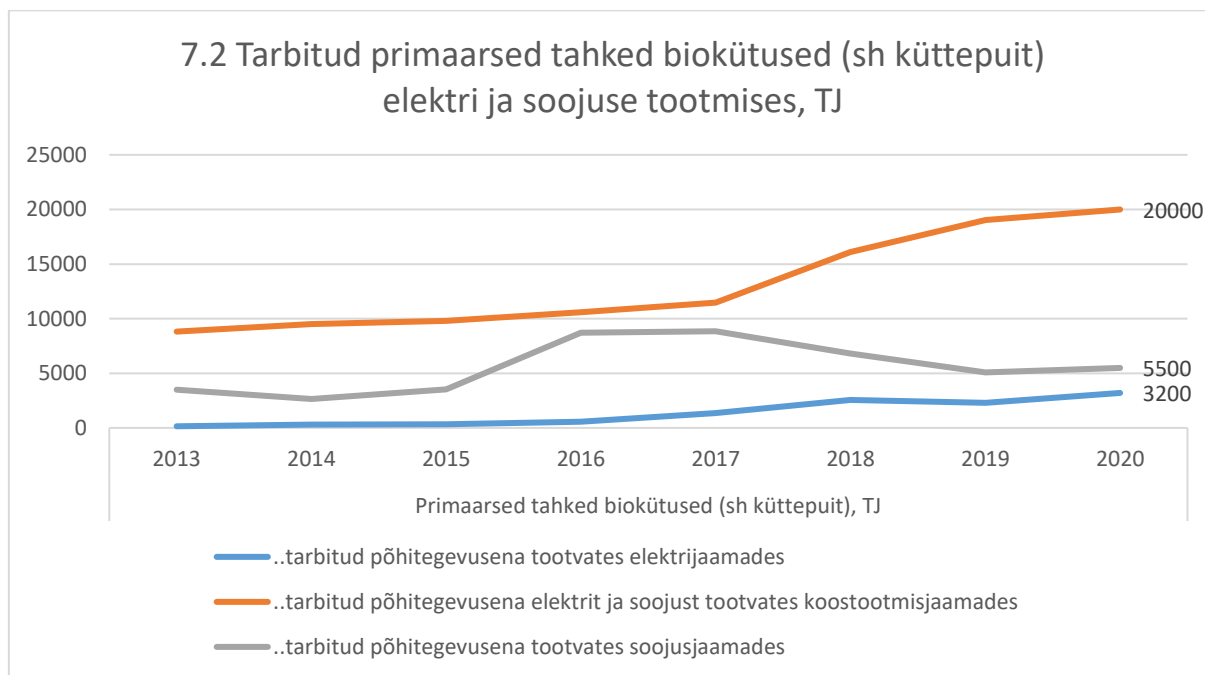
panustab oluliselt riigi taastuvenergia eesmärkidesse, mille suunas on viimastel aastatel aktiivselt liikuma asunud. 04.05.2022 võeti vastu „Energiamajanduse korralduse seaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadus“, mis sätestab riiklikuks taastuvenergia eesmärgiks, et aastaks 2030 moodustab taastuvenergia vähemalt 42 protsenti riigisisest energia summaarsest lõpptarbimisest. Seejuures elektrienergia summaarsest lõpptarbimisest moodustab selleks ajaks taastuvenergia vähemalt 40 protsenti ja soojuste summaarsest lõpptarbimisest vähemalt 63 protsenti.

Allikas: Statistikaamet

Peamiselt kasutatakse tahkeid biokütuseid (Graafik 7.2) Eestis elektrit ja soojust koos tootvates koostootmisjaamades, mille rajamist on viimasel dekaadil tublisti riiklikult

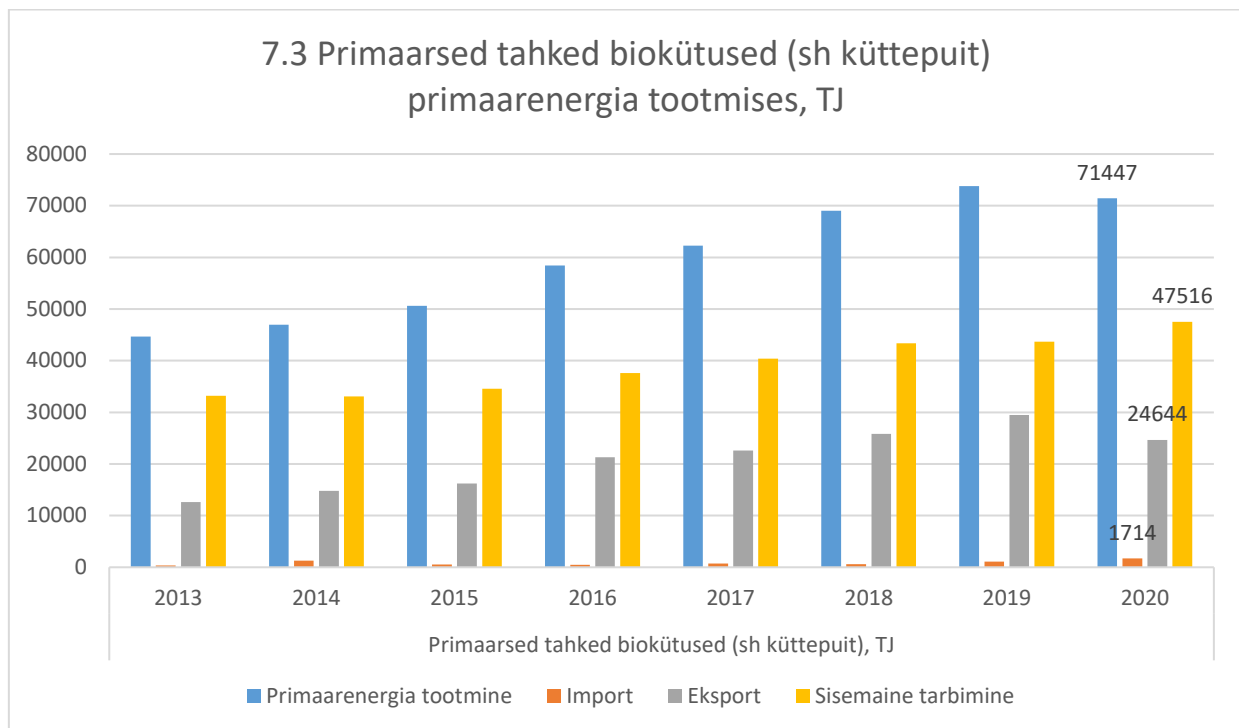
toetatud. Samas on näha, et tahkete biokütuste tarbimine on suurenenud ka elektritootmises panustades sellega põlevkivi sõltuvuse vähenemisse.

Allikas: Statistikaamet

Kui siiani on tahketest biokütustest toodetud primaarenergia mahud aastate lõikes näidanud stabiilset kasvutrendi, siis 2020 aastal on kasv pidurdunud jäädes pisut alla 2019. aasta mahtudele. Eestis toodetud primaarenergiast suurima osa moodustab läbi

aastate sisemaine tarbimine, moodustades 2020. aastal ligi 67 % (Graafik 7.3). Sisemaine tarbimine sisaldab seejuures tarbimist elektrit ja soojust tootmiseks ning lõpptarbimist nii kodumajapidamistes kui ka ettevõtete otsest tarbimist kütteks.

Allikas: Statistikaamet

8. Toodangumahud

2021. aastal **püsis** toodangumaht võrreldes 2020. aastaga enamikes tooterühmades üsna samal tasemel. Suurim toodangumahu kasv 2021. aastal oli **spoonil (50%)** ja **vineeril (16%)**. Seejuures **vineeri** tootmismahud on viimaste

aastate lõikes olnud pidevas kasvus, samas kui **spooni** tootmismahud on pigem näidanud langustrendi.

Toode	Ühik	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Saematerjal	m3	1 757 000	2 051 000	2 349 000	2 468 000	2 428 000	2 350 000	2 216 000
Liimpuit	m3	349 900	359 600	389 300	408 000	415 000	441 000	482 000
Puidugraanul	t	972 400	1 167 500	1 057 400	985 000	1 244 000	1 269 000	1 260 000
Termomehhaaniline puitmass	t	169 400	172 900	171 800	165 000	168 000	174 000	188 000
Pleegitamata paber	t	65 600	65 300	66 600	75 500	59 900	60 900	66 600
Vineer	m3	48 300	55 700	90 200	106 900	134 500	161 200	186 200
Spoon	m3	116 600	105 800	83 700	90 900	63 600	58 900	88 600
Puitlaastplaat	m3	151 200	90 700	91 900	89 700	84 600	78 700	86 900
Puitkiudplaat	m2	7 823 000	7 124 000	6 970 000	6 519 000	5 916 000	4 326 000	4 040 000

Allikas: Statistikaamet

Ülevaate koostas: EMPL

Avaldamise kuupäev: 04.10.2022

